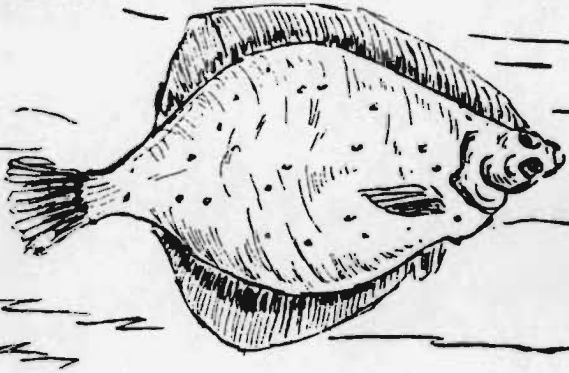

informatieblad
voor de leden van de
OOSTENDSE HEEMKRING v.z.w.
"DE PLATE"

verschijnt 6 maal per jaar

de Plate

redactie en verantwoordelijke uitgever: v.z.w. DE PLATE H. Serruyslaan, 50 - 8400 OOSTENDE

=====
eerste jaar - nummer: 2 -- WINTERSEIZOEN: 1971/1972 -- november 1971
=====

*De Heer Schepen
Stadhuis*

Oostende

BIJ ONS TWEEDE NUMMER

=====

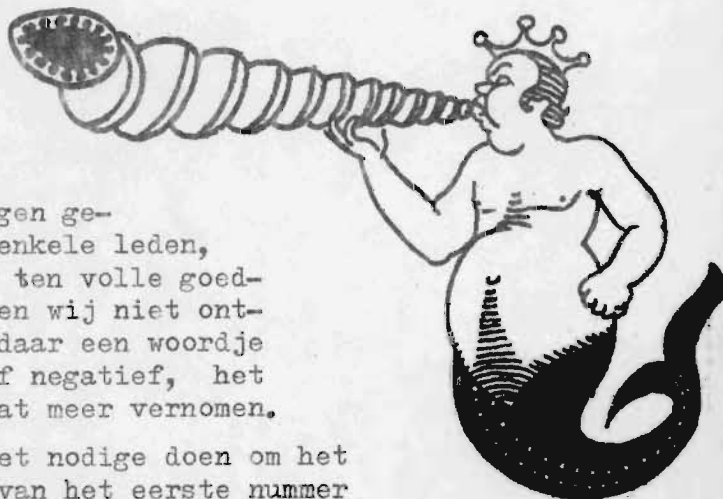
Ons eerste nummer van het informatieblad is vorige maand verschenen.

Is het bij onze leden gunstig ontvangen geweest? Wij denken van ja aangezien enkele leden, door ons ondervraagd, ons initiatief ten volle goedkeurden. Schriftelijke reacties hebben wij niet ontvangen, al hadden wij graag hier en daar een woordje van onze leden ontvangen: positief of negatief, het is eender, maar zo hadden wij toch wat meer vernomen.

Nu het kind geboren is, moeten wij het nodige doen om het in leven te houden. In de inleiding van het eerste nummer vroeg ik de medewerking van de leden. Dit kan gebeuren onder de vorm van mededelingen, informatie, een woordje over de lokale folklore, in een woord door hulp in het samenstellen van dit blaadje. Hoe meer medewerkers, hoe beter.

Wij rekenen op U!

DE HOEFDMAN

ONS WINTERPROGRAMMA 71/72

=====

In ons vorig nummer beloofden we meer nieuws over spreker en onderwerp voor de laatste voordracht op DINSDAG 21 MAART 1972.

Voor de zevende maal te gast bij onze kring wordt het voor die bijeenkomst de bekende brugse folklorist: Hervé STALPAERT die ons op de bekende gezapige wijze zal komen spreken over het onderwerp: BRUGGE - van vesting tot openluchtmuseum de voordracht wordt opgeluisterd met diaprojectie.

gelieve nota te nemen van volgende wijzigingen aan het programma dat wij in ons vorig nummer hebben medegedeeld:

HERDENKINGSVOND "ARY SLEEK S"

=====

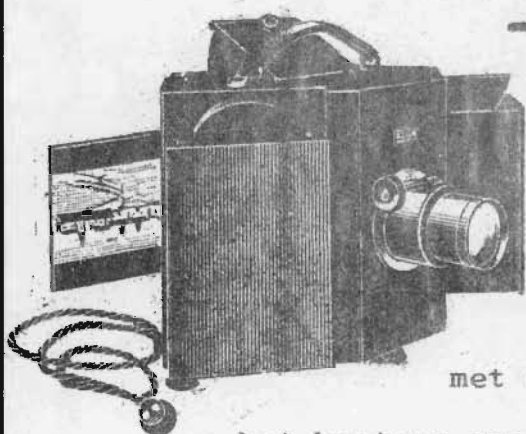
deze gaat, zoals reeds medegedeeld, door op DINSDAG 21 DECEMBER te 20 uur. Gezien het belang van deze herdenkingsavond hebben we besloten deze NIET te houden, zoals naar gewoonte, in de conferentiezaal van het stadhuis, maar WEL in de TONEELZAAL van het FEESTPALEIS, Wapenplein. De plechtige herdenking zal er te meer tot haar recht komen.

ALGEMENE VERGADERING

=====

Deze gaat wel door in de conferentiezaal van het stadhuis, maar niet op de vooropgezette datum, daar de zaal van 25 tot en met 28 januari bezet is door het congres van de Belgische Dienst voor Opvoering van de Productiviteit.

De algemene vergadering werd bijgevolg verzet tot maandag 31 januari 1972

op DINSDAG 23 NOVEMBER te 20 u.
in de conferentiezaal van het stadhuis
te Oostende
spreekt Lic. R. van der Linden over :

" HET BOLSPEL IN VLAANDEREN "
: =====

met een tentoonstelling van allerhande bollen

het bestuur van DE PLATE nodigt alle leden en simpatisanten uit
de toegang is gratis.

iets over de voordracht:

Het bolspel in Vlaanderen wordt in vier schuifkens ontleed:

1. de psychologie van de bolder (waarom speelt men ?)
2. soorten bolspel: krulbol, pasbol, trabol, ronde bol, bla-
zoenbolling, gaaibol, pierbol, piet in 't kot, troumadame
kegelspel, bengelen, enz..
3. geschiedenis van het bolspel sinds wanneer wordt gebold ?
4. literatuur rond het bolspel

wie is onze voordrachtgever ?

Renaat van der Linden, geboren te Nederbrakel, deed zijn huma-
niora te Geeraardsbergen en studeerde aan de Universiteit van
Leuven waar hij het Licentiaat Klassieke Filologie behaalde.
Hij is tevens kandidaat in de geschiedenis en geaggregeerde
van het Middelbaar Onderwijs; hogere graad.

Voorzitter van de Koninklijke Bond der Oostvlaamse Volkskun-
digen, lid van de Koninklijke Commissie voor Volkskunde en
voorzitter van de Bond voor grote en jonge gezinnen te Zotte-
gem.

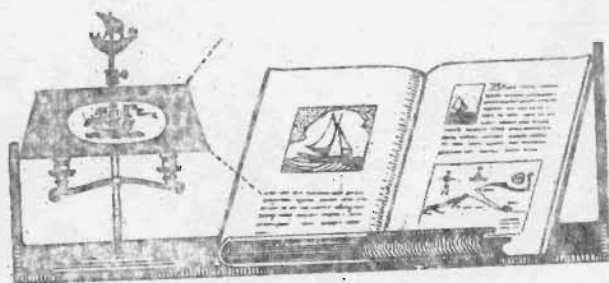
Zijn belangstelling gaat uit naar volksdevotie en volkse ont-
spanning, de betekenis van onze feestdagen. De Ikonografie
over Sint Niklaas (300 bladzijden, 200 illustraties) is pers-
klaar.

Gaf reeds 10 boekjes uit over verschillende heemkundige onder-
werpen; medewerker aan tijdschriften, verzameluitgaven en week-
bladen, besprekingen in Oostvlaamse Zanten, toeristische bijdra-
gen, inleidingen, filmscenarios, radiobewerkingen, enz..

Een veelzijdig man die heel zeker van zijn voordracht iets heel
boeiends zal maken.

Wij verwachten daarom een grote belangstelling vanwege onze
leden. Buiten de gaaibol en misschien een paar andere vormen,
is het bolspel in onze stad weinig gekend geweest. De voor-
dracht zal voor de meesten iets nieuws betekenen.

op de LEESTAFEL

OSTENDIANA

De VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE, afdeling: Oostende-Kuststreek, viert haar eerste lustrum met de uitgave van een werk dat de naam "OSTENDIANA" draagt.

Onze Heemkundige Kring: "DE PLATE" verleent haar medewerking aan deze uitgave.

Onze lezers vinden hiernaast de inhoudsopgave van dit werk dat op geschied- familie- en heemkundig gebied zeer belangrijk is. Ook de namen van de medewerkers geven een waarborg voor de degelijkheid van dit boek.

Einde 1971 - begin 1972 mag het reeds verwacht worden.

Wie vóór 25 december 1971 intekent krijgt het boek aan 200 fr.. Na deze datum wordt het 250 fr.. Tevens zullen de namen van de voorintekenaars in het boek gepubliceerd worden.

Aantal bladzijden: tussen 166 en 200, met talrijke illustraties op kunstdrukpapier.

De oplage is beperkt tot 500 genummerde exemplaren. Het wordt aldus een waardevol bezit voor de bibliofiel.

De leden van DE PLATE kunnen hun exemplaar reeds van nu voorbehouden door storting van het bedrag op postrekening nr.: 38.45 van de Bank van Brussel met vermelding: voor rekening nr.: S/00/51822 van DE PLATE - OSTENDIANA.

I N H O U D:

DEEL I - OOSTENDE

J. COOPMAN
Het personeel van de Admiraliteit te Oostende en Duinkerke (1634-1692).

W. DEBROCK
Drie dokumenten in verband met de stamfamilies van Oostende.

J.H. KLAUSING
De visserij te Oostende tussen de eeuwwisseling en de eerste wereldoorlog.

W. MAERVOET
De politieke evolutie in het arrondissement Oostende (1830-1914).

M. MAES
Geschiedenis van de Oostendse vuurtorens.

Oostendse ikonografie (Kursaal, schouwburg en Wapenplein).

J. MERTENS
Archieven van en over Oostende.

Y. MERTENS-DE LANGHE
Het inrichten van vermakelijkheden te Oostende op het einde van de XVIIIe eeuw.

M. MISPELON
Overlijden, huwelijken en geboorten te Oostende (1604-1605).

M. SEBRECHTS
Louis Bernaert (1686-1741) „missionaris" van de Oostendse Cie, zijn bloed- en aanverwanten.

P. VANDEWALLE
Wetsovertreding en misdadigheid te Oostende (1477-1495).

E. VAN HAVERBEKE
De Kwartierstaten van K. Depuydt, Oostendse chirurg; K. Seys (Ary Sleeks), stichter van de Heemkundige Kring „De Plate"; J. Piers, burgemeester van Oostende en Frank Edebau, Konservator Museum voor Schone Kunsten te Oostende.

O. VILAIN
Plaatsaanduidingen te Oostende in de volksmond.

E. WARLOP
Het stadswapen van Oostende.

DEEL II - DE KUSTSTREEK

L. DANHIEUX
De grote brand van Blankenberge in 1719.

R. DEGRYSE
Van „buza" tot buis, de ontwikkeling van het Vlaamse vissersvaartuig (12 - 16e eeuw).

R. DANSERCOER
Over geloof en bijgeloof bij de vissersbevolking van de Westhoek.

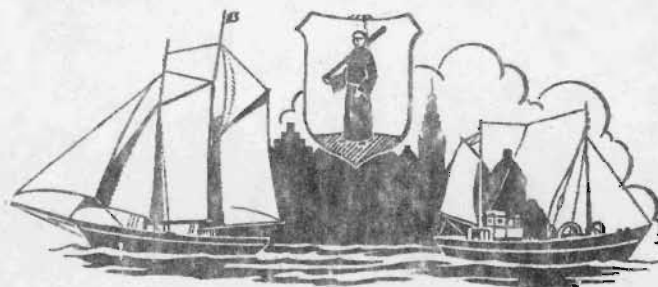
L. LAURENT
De zegels van Blankenberge, XVIIe - XVIIIe eeuw.

A. VANOUTRYVE
Het ontstaan en ontwikkeling van de Vlaamse vishandel.

TWEE STANDAARDWERKEN
=====

Onze trouwe leden Gaston (vader) en Roland (zoon) DESNERCK zijn eindelijk klaar gekomen met de werken waarvoor ze jarenlang opzoekingen hebben verricht.

VLAAMSE VISSERIJ EN VISSERSVAARTUIGEN: geschiedenis en ontwikkeling van de vissershavens en vissersvaartuigen op onze kust en

WOORDENBOEK VAN HET OOSTENDS DIALEKT: de vrucht van 18 jaren zoeken, optekenen, verzamelen en rangschikken.

vermoedelijke data van verschijnen: december 1972 en juli 1972.
prijs: 1.700 fr. voor het boek over de visserij,
600 fr. voor het oostends woordenboek.

voorintekening: resp.: 500 fr. en 200 fr. op P.R. 698276 R. Desnerck

=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=o=

WAT DEZE DAME DOET HEEFT GEEN ZIN !

Ze zit in het stoombad om te vermageren terwijl ze 't MANNEKE UIT DE MANE LEEST dat haar opnieuw zal doen verdikken van te lachen.

Het is een "gouden" manneke dat op zondag 31 oktober te LO werd gedoopt: het kwam voor de 50^e keer. Ge vindt er heel wat goede dingen in, onder andere moppen die ge voorzeker nog niet kent, er staan er wel 100 in, aan 25 fr. voor het boekje, komt dat aan 40 centiemmen per mop en de rest krijgt ge kado

Onze leden: Ir. Verlonje, Jan Olsen of Jef Klausning voorzien U gaarne van deze medikamenten tegen zure oprispingen.

ZEEMAN, O ZEEMAN...
=====

De v.z.w. NEPTUNUS heeft een LP uitgegeven met zeemansliederen: vijf vlaamse uit onze folklore en vijf franse. Alle tien zijn ze naar mijn smaak althans op de juiste manier voorgesteld: noch patetisch, noch te veel pop, noch te gewild "origineel": verteerbaar voor iedereen.

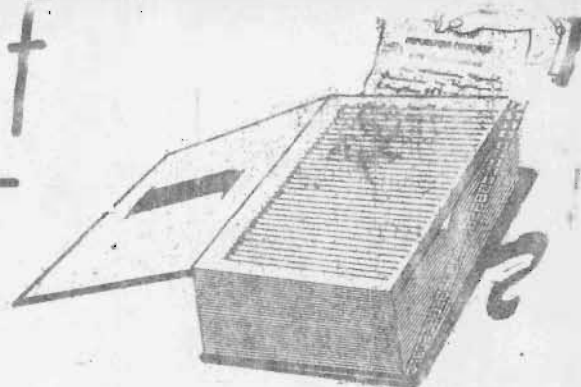
Er zijn liederen bij (Kapiteyn Bart, Het Afscheyd en een minder bekende versie van: " Het Meysje Loos ") die nog niet op plaat werden gebracht. Op de franse kant zijn het ook zeldzame stukken: de franse traditie verbood zeemansliederen aan wal te zingen of zelfs maar op te tekenen.

NIET IN DE HANDEL: stort 169 fr. op postrekening 17.55 van de Generale Bankmaatschappij (voor rekening 400.779 van Neptunus), en zij wordt de uwe... (de fonoplaat wel te verstaan !)

uit het archief

Hoofdman DE TAEYE schrijft over:

DE GESCHIEDENIS VAN ONZE

HEEMKUNDIGE MUSEA

Ons heemkundig museum heeft, in de periode van 1 juli tot 20 september 1971, een zeer groot succes gekend met bezoekers uit alle delen van de wereld. Hiermede is nogmaals bewezen wat het belang is van dergelijke musea voor het toerisme.

Het inrichten van een Heemkundig Museum in onze stad kende niet altijd de nodige belangstelling vanwege de lokale overheid. De lotgevallen die zulke inrichtingen te Oostende hebben gekend zijn weinig bekend door onze stadsgenoten. Daarom hebben wij het nuttig gevonden er een korte geschiedenis over te schrijven.

° ° ° ° °

Het eerste Folkloremuseum te Oostende bevond zich in de Kerkstraat, in een lokaal van de oude winkel: "In de Pluim". Het was op initiatief van schepen LIEBAERT dat dit museum, in het jaar 1899, werd geopend.

Het kende onmiddellijk een groot succes, en talrijke giften, waaronder deze van de Heer Van Iseghem, vulden spoedig de rijke verzamelin-

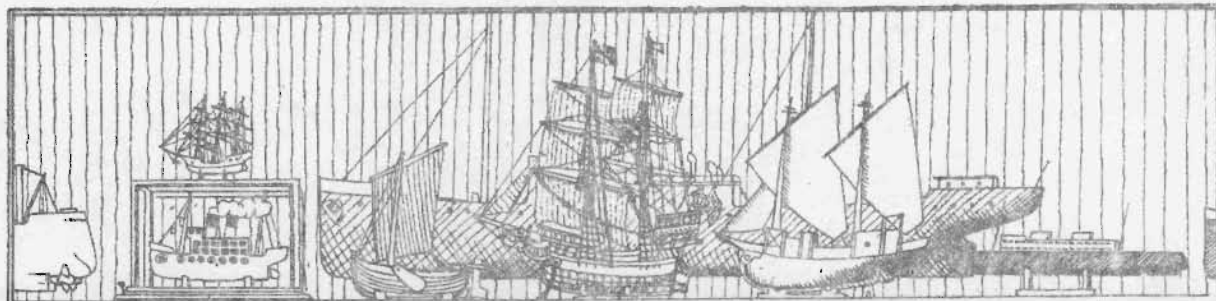
gen aan. Al de stadsscholen brachten een bezoek aan dit museum en de schepen van Onderwijs richtte onder alle schoolbezoekers 'n wedstrijd in, waar ik destijds nog aan deelgenomen heb.

Slechts gedurende korte tijd bleef het museum in dit lokaal: het gebouw moest afgebroken worden om plaats te maken voor een gedeelte van de Albertschool in 1902.

Er werd besloten een nieuw gebouwtje op te richten in het Maria Hendrikapark, met een woning voor de konserverator. Het duurde niet lang vooraleer men er de verzamelingen kon in ten toon stellen. Evenwel, moest men maar al te spoedig vaststellen dat het nieuwe lokaal niet zeer geschikt was om als museum te dienen: de verwarming was slecht ingericht en de vochtigheid drong snel door de dunne muren.

Vele voorwerpen werden door de vochtigheid beschadigd, andere gingen verloren, voornamelijk tijdens de oorlog van 1914-1918.

vervolg in het
volgend nummer

Is het U nooit voorgekomen, Oostendenaar, zelfs lid van " DE PLATE " dat men U vroeg waarom een bepaalde straat de naam van een bepaald persoon draagt en dat ge met uw mond vol tanden stond ?

Om zulks in de toekomst te voorkomen, heeft onze stadsbibliothekaris : Omer Vilain voor ons blad de biografie opgesteld van alle personen, " die hun straat hebben " in onze stad.

FILIP VAN MAESTRICHTPLEIN

Filip van Maestricht was een Oostends zeekapitein, geboren op 16 februari 1664. Hij wist zich in de strijd tegen de fransen bijzonder verdienstelijk te maken (1688-1692). Sneuvelde op zee in 1692 tijdens 'n gevecht tegen zeven franse oorlogsbodems.

FRANS MUSINSTRAAT

Frans Musin, kunstschilder, werd geboren te Oostende in 1820. Vooral schilderde hij marines en kende in zijn tijd een groot sukses. Stelde onder meer ten toon te Wenen, Amsterdam en Londen. Hij overleed te St. Joost-ten-Node in 1888.

FRANCIS VERESTRAAT

Francis Vere, engels generaal, werd door Maurits van Nassau aangesteld tot Gouverneur van Oostende tijdens het beleg van 1601-1604. De stadsbibliothek bezit van hem een zeer zeldzaam werk: "The Commentaries of Sir Francis Vere", uitgegeven te Cambridge in 1657.

FRERE ORBANSTRAAT

Frère Orban, geboren te Luik in 1812, overleed te Brussel in 1891. Verdedigde als volksvertegenwoordiger de vrijzinnige beginselen als hoofd van de liberale partij. Was Minister van Financiën en Openbare Werken en van Buitenlandse Zaken. Tal van belangrijke hervormingen zijn aan hem te danken: herziening der wetboeken, de spaarkas, verhoging van het briefport, instelling van een afzonderlijk departement van Openbaar Onderwijs.

GILLES BEUKELSSTRAAT

Rond 1400 werd in Vlaanderen de " kaakharing " uitgevonden, dit wil zeggen: het toebereiden van verse haring tot pekelharing, hierdoor werd de haring een zeer belangrijk handelsprodukt voor onze gewesten. Deze uitvinding is te danken aan Gilles Beukels uit Hoghevliet en aan Jacob Kien uit Oostende.